

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Lathcen egloga de moralibus lob quas Gregorius papa
fecit - Cod. Aug. perg. 134**

Lathcen

[S.l.], [9. Jh.]

Liber XV

[urn:nbn:de:bsz:31-10461](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-10461)

INCIPIT LIBER QUINTUS DECIMUS.

Respondens sophar naamathites dixit. Idcirco cogitationes mee succedunt sibi & mens induersa rapit. ^{hec} Quod mala poenaru innocenter asserit sustinere sophar naamathitis sci de ore iob terrorem uituri iudicii audiens protinus adiugit dicens. Idcirco cogitationes mee & ret. Ac si aperis uocibus dicat. quia extremi iudicii terrorem considero idcirco cogitationum tumultibus intimore confundor. Mens au induersa rapit quando mala que egit modo bona que agere neglexit sollicito pauore reppendit.

Doctrinam quamne arguis audiam. & sps intelligentie mee respondebit mihi; Ac si aper te dicat. Tua quidem uerba audio sed an recte prolata sint spū mee intelligentie discerno;

Hoc scio a principio ex quo positus est homo super terram. quod laus impiorum breuis sit. hec non recte ad beatum iob sed ad impios recte dicuntur. Et enim qui presentem uitam diligunt. In ea elati percipere laudē que quam laudem esse longam existimant dum adsequuntur sed breuem fuisse intellegunt dum amittunt. Unde sequitur;

Et gaudium ypocrite ad instar puncti. Sicut enim stilus in puncto dum ponit leuatur. sic ypocrita presentis uite gaudia dum tangit amittit. De quo sequit.

Suas cenderit usq. ad celum superbia eius. & caput eius nubes tetigerit. Quasi sterquilinum in fine perdetur. Supbia ypocrite usq. ad celum ascendere dicit quando eius elatio. celestem agere uitā uidetur. Cuius etiam caput quasi nubes tangit quando principale intellectus illius scōz coequari meritis creditur. Quasi sterquilinum au in fine perdet. quia in morte eū ad tormenta ducit. stercorib; uiciorū plenā malignis spiritib; conculcat;

Et qui eū uiderunt dicent ubi est. qui enī elatū hunc uider de exstincto. dicent ubi est quia neq. hic ubi elatus fuerat neq. in eter nitatis requie in qua eē putabatur apar & de cuius uite breuitate subiungit;

Velud somnium auolans non inuenietur. Recte uita ypocrite somno

comparatur quia ab eo omnis laus & gloria quasi dicitur tenet amittitur;

Transi & uelud uisio nocturna. Quia hoc quod se ypocrita ad momentū in uisione nocturna diuitem humanis estimationibus uidet deestimatio est fantasmatum non de soliditate uirtutis;

Oculus qui eum uiderat non uidebit. quia utiq; subtractus in morte stultus amatoribus suis abscondit quicum consueuerit ammirando conspiciere.

Neq; ultra intuebitur eum locus eius. Locus ypocrite cor adulantium est ubi uero requiescit ubi fauores inuenit quorum lingua hunc adiudicium fauoribus consequuntur. De quibus subdit;

Filiculus atterentur aegestate. quia uidelicet huius ypocritarum in exei imitatione nascuntur dum ueritatis sollicitatem non tenent in cor disegestate deficient.

Et manus illius reddent ei dolarem suam. hoc est damnationem iustā ex iniqua recipi & operatione.

Ossa eius implebuntur uicibus adulescentie eius quia utiq; in eo dare consuetudinis a uicio sumptae sunt pessime inchoationis.

Et cum eo in puluere dormient. Cum eo enim in puluere ossa uelut dormire est usq; ad puluere eum non deserere id est a morte ab iniquitate minime quiescere.

Cum enim dulce fuerit in ore eius malum abscondit illud sub lingua sua. In ore ypocrite malum dulce absconditur. quando asperitas maliciae quae late in mente sub tegmine blande locutionis operitur.

Parce & illi & non derelinque & illud & celabit in gutture suo. malo enim parce quod diligit. quia non hoc in seipso penitendo persequitur. Unde additur & non derelinque & illud. Si enim uellet recipere non ei parceret & sed hoc celat in gutture. quando sic seruat in cogitatione ut numquam proferat in uoce;

Panis eius in uero ei uertetur in fel aspidum in trinsicus. Id est facietas transitorie delectationis in retributionis sine ad amaritudinem uertitur. tunc & enim iniqui uident. quod antiqui serpentes ueneno infecti sunt dum flammis utriusque traditi cum oodem suo per suasore cruciantur. Siue panis

illius in utero eius infel aspidum uertitur. quia dum de sacre legis sci-
entia gloriatur uite potum conuertit infel siue inueneni poculum;

Diuicias quas deuorauit euom& & de uentre illius extra & eas ds diuici-
as igit sacre legis quas legendo deuorauit obliuiscendo euom& easq; de
uentre illius ds extrahit qd hoc qd seruare noluit iusto iudicio de memoria ei euellit;

Caput aspidum su g& & occid& eum lingua uiperæ. Aspis paruus e serpens
uiperæ uero plixioris e corporis & aspides ouaginunt atq; ex ouis eoru filii
pereantur. uiperæ aũ cum conceperit filii earum in uentre se uiuunt. qui
ruptis lateribus matrum ex earum uentribus pcedunt. unde & uiperæ eoq;
eoq; uiperæ nominatur; **MORALIT** Caput itaq; aspidum su g& quia
iniciu suggestiois occulte paruus prius in corde nascitur sed occidit eũ
linguæ uiperæ. quia post modum capta mens ueneno uolente tem-
tationis necatur;

Non uidebis riuulos fluminis torrentis mellis & butyri. Riuuli sunt
fluminis dona sci sps ut est spes fides caritas. & cetera sed quia ipocri-
te nec dm nec pximũ diligit riuulos fluminis non uid& riuulos sui
disse t si presentis uitæ oculos gloriæ cluder& eosq; ad celestis patris
amorem aperiret. cum aũ nos sci sps gratia infundit. melle nos partit
& butyro repl&. melaũ ex aere. butyrũ ex carne est. Dns ergo nr bu-
tyro & melle faciat. quia sps xpi mentem quã repleuerit & diuini-
tatis eius dulcedine & incarnationis fide letificat

Lu& que fecit omnia nec tamen consummetur. ypocrita em̄ persol-
uit tormenta ea que hic in licite seruauit desideria & flammis al-
tricibus traditur semper moritur quia semper in morte seruatur;

Iuxta maliciam ad inuentionum suarum sic sustinebit. quãuis enim
damnatorum omnium sit dolor infinitus grauora ^{TANT} tormenta recipient
qui multa iniquitatibus ex suis desideris inuenerunt;

Quõ constringens nudauit domũ pauperis rapuit & non edificauit eam;

Domum pauperis confringit & nudat. qui eum quem per tentiam conterit
expoliare quoq; per auaritam non erubescit. rapit eam & non edificat.
ac sicut. qui hanc edificare debuit insuper rapit;

Non est satiatus uenter eius. uenter quippe iniqui auaricia est quia
in ipsa colligitur quicquid per uerso desiderio gluitur. licet uero
quia auaritia desideratis rebus non ex tinguitur sed augetur. Nam
more ignis. cum ligna quae consumat. acceperit exerescit

Et cum habuerit que concupierat possidere non poterit. Maioris quippe
iracundia esse cum & hoc tribuitur quod male desideratur atq; indere
pentina ultio sequitur quia hoc optinuit quod deo irascente concupiuit;

Nec remansit de cibo eius quia percussio. ypoerita de cibo suo nihil re
manet. cum enim ipse ad eterna supplicia ductus acunctis bonis
que hic possederat alienatur. unde subditur;

Propter ea nihil permanebit de cibo eius. Nam quia omnia ambiens
timere iudicem noluit. ex hac uita subtractus ad iudicem nudus uacuit.

Cum satiatus fuerit arabitur quia utiq; dum anxiatu qualiter
adquisita custodiat. ipsa eum sua sacietas angustat;

Festinabit & omnis dolor intruit in eum. quia uidelicet que hic prius poena
concupiscentie post modum cura custodit eum illic quandoq; poena
ultionis concremat quia ab estu auaritia trahit ad igne gehenne;

Vtinam impleatur uenter ei. ut emittat in eum ira furoris sui & pluat super
illum bellum suum. Bellum namq; de pluuere est superbia contra se corda percutere.
Et in te arida quasi quibus; da guttis pluuię descendentes; iudicioꝝ suoz iaculis ferre;

Fugit arma ferrea & intru & in arcu ereu ferro necessitas presens que
transitoria est aere autem sententia aeterna designatur; cum autem quis fugit
arma ferrea ab arcu aeri sagittis inuenitur quia mala tempora
lia stultite precauens sententia eterna percussitur;

Eductus & egrediens de uagina sua. Dumini quis praua incogitatione.

machinatur quasi adhuc gladius inuagina est. Dum uero malum q̄co
gitauit inique perficit deuagina sua egreditur. eductus autem
per seductorem egrediens uero per propriam uoluntatem,

Et fulgorans in amaritudine sua quasi fulgorare inique est in huiusmōdi
hōre clarescere. sed quia splendor gloriæ illius eternis igni
bus mancipatur recte dicitur. & fulgorans in amaritudine sua,

Vadent & uenient super eum horribiles iniquus enim q̄t uicus deceden
tibus & succedentibus premitur. tot malignis spiritibus eius ani
mus quasi euntibus ac redeuntibus reuastatur;

Om̄s tenebre abscondite sunt in oculis ei. quia & si in se. ypocrita mala
omnia non ostendit. tamen om̄a inferre proximis appetit;

Deuorabit eum ignis qui non succenditur. Gehenne ignis cum sit corpore
us & in se mis. s̄os reprobos corporaliter exurat. nec studio humano succen
ditur nec lignis nutrit. Sciendum enī est q̄d om̄s reprobī quia & ex anima

A simul & carne peccauerunt. illic in anima simul & carne concremantur;
Affligetur relictus in tabernaculo suo. Iniqui tabernaculū caro est quia
ipsam letus inhabitat. Sed quia eandem carnem dō preposuit iudican
te dō igitur. ut ex ea amplius in igne crucietur. hic eam relinquere non uult
& tamen ab ea abstrahitur. Illic eam relinquere appetit. & tamen in ea prop
ter subp̄lia seruatur. quod ergo sp̄s eius carnem quam sibi male aman
do preposuit. euadere eam in tormento uelit & non ual. Recte de eo
dicitur. affligetur relictus in tabernaculo suo. De cuius accusatione sequitur;

Reuelabunt celi iniquitatem eius. & terra consurgat aduersus eum. ut
qui hic nec bonis unquam nec malis pepercit in illo tremendo exanime
& iustorū uita & peccatorū pariter accusat. Possunt autem per trān
non peccatores. sed qui terrenis actibus occupati. elemosinarum ope ad eter
nā uitā pueniunt designari. Ypocrite ergo iniquitate celi reuelant & aduersus eū
terra consurgat dū & hi qui per iudicium liberant̄ prauitatis illius testes existunt;

Aper tum erit germen domus illius. tunc germen domi illius aperitur
cum omne malum qd̄ in conscientia latebat ostendit. unde sequitur;

Detrahetur in die furoris di. quia utiq; ostensa ira iudicis flammis ultra
cibus traditur. & ab eius conspectu separatur;

Hec est pars hominis impuado. Iniquus enī quia habere portionem suam
ipsum dñm non quesuit partem suam extra dñm ignem inuenit ut ab ei
facie exclusus quia gaudere in ipso n̄ appetit sub ipso crucietur;

Ethereditas uerborum illius ad dño. cum enim districta di iustitia subpliciū
pp̄uersis actibus. exigit a reprobis malaeis usq; ad uerborū retributionē reddet;

Beatus iob respondit audite queso sermones meos. **USQ; SOPHAR.**
& ageas penitentiam. nunc sc̄ iob more sc̄ eccl̄e cū magna cordis humi
litate subiuxit dicens. audite queso & t̄. Quid enim cum diceret & audite
queso addidit cum quanta humilitate loquatur insinuat. dum
contra se superbientes rogat;

Sustinete me ut & ego loquar & si postea uidebitur uerba ridete. sc̄ iob
ut sibi & suis auditorib; p̄ sit dicat. audite queso. Ut autē ipse qd̄ debet exsol
uat ut etiam si auditorib; prodesse non ualeat adiugit sustinete me & t̄.

Numquid contra hominem disputatio mea est ut beatus iob displicuisse
sedō inter flagella credidit. idcirco animū merito ad tristitiam uo
cauit. non debeat contristari. Si sc̄ iob de uite sue meritis contra
hominem disputaret & nequaquam contristare debuisset & sed qm̄
per flagella presentia anceps factus de ante acta uita fuerat
in flagello tristitiam iure requirebat. Unde subditur;

At tendite me & obstupescite. id est considerate que egi. Tam mirami
ni in hac percussione quam patior;

Et super ponite digitum ori ur̄o. ac si dicat scientes bona que egi & con
siderantes mala que patior uos metipsoe etiam a uerborum culpa
conpescite atq; in meis percussione; ur̄a dampna formidate;

Et ego quando recordatus fuero optimesco. & concutit carnē meā
tremor. Constat nimirū qđ hoc per inrisionē dicat̄. Ac si apte
diceretur. Sime aliquid ypocrite meminero habuisse in peniten
tię fletu contremesco. Carnē uero suā si recordatus fuerit phibet tre
more concuti. id̄ infirmitatē operis ultionis pauore fatigari. Sed
sc̄iuit contra sophar dicta In quib; beati iob potentia momordit. subiungit dicit̄;

Quare ergo impu uiuunt. subleuati sunt confortatiq; diuitis nisi enī
eos patientia diuina tolerat̄. Nequaquā diu uitam in peccatis duce
rent. Subleuantur nāq; diuici. cū esse potentes incipiant. Confor
tantur uero. cum diu in hac uita persistere permittantur;

Semen eorum permanet corā eis. In argumentū magne felicitatis. cū
magno patrimonio dantur. & heredes & nec ita mors subtraite eos in
quib; animus exultat. de hoc eorū semine dī. p̄manet corā eis;

Propinquorum turba & nepotum in conspectu eorū. Quid enim fel
icitatis est parentibus si sic in filius genus extinguitur. sicut paren
tum sterilitate extingui timebatur;

Domus eorum secure sunt ex paccate. & non est uirga dī sup illos. secu
res & paccate qui paccantes uiuunt. lugenda agunt & gaudia n̄ relin
quunt. Uirga eos superne discipline n̄ percussa. & tanto amplius in
maloprosficiunt quanto minus ex culpa feriuntur;

Bos eorum concepit & non abortit. uacca peperit & non est priuata
foetu suo. Uulgaris locutionis usus ut bouem masculum & uaccā femi
nam uocent. sed literaturę locutio bouē est communigenis appellat.
Ut aut̄ tota simul ad eē impus demonstrat̄. eorum greges beatus
iob. asserit concepisse & non abortis se peperisse & a fetu p̄prio n̄ eē priuatos;

Egreduntur quasi greges paruulieorum & infantes eorum exultant
lusibus suis; Ut sicut maiora ad abendum concessa sunt ita multi
germinent ad custodiendum. Sed ne infantum lusum in domo

iniquorum uilem esse crederemus. subiugens ait;

Tenent tympanum & cytharam & gaudent ad sonitum organi. Ac si patenter dicat. Cum dñi honoribus & reb; tument subiecti in ludibris actib; gaudent;

Ducunt in bonis dies suos & in puncto ad inferna descendunt. ecce beatorum uireorum gaudia narraueras. quomodo. quomodo nunc asseris qd in puncto ad inferna descendunt. nisi qd omis longitudo uite presentis punctus esse cognoscitur cum fine terminatur;

Quid dixerunt dō recede a nobis. Dicunt enim peruersi recede a nob qui dō ad se prebere aditum recusant. eumque prauis actibus impugnant etiam si uerbis laudare uideantur. Dicunt etiam;

Scientiam uiarum tuarum nolimus. eo ipso utiq; quo eius scientia adprehendere contendunt. Aliud est enim necesse aliquid scire noluisse. Uiarum auē dī scientia omnium utique uirtutum notitia est per uersorū autem uerba subduntur cum dicitur;

Quis est omps ut seruiamus ei. Plerumq; enim plus appetunt homines seruire hominibus quos corporaliter uident quā seruire dō quē nō uident. & q; in dō oculos corporis tendere nō poss; ei obsequia p̄bere despiciunt.

Et quid prodest uobis si orauerimus illū. cum illa nāq; quisq; postulat que fortasse dī tribuere recusat. Ipsa quoq; uenit in fastidio quia non uult qd amāt sed se magis dñs quā ea que condidit uult a mari;

Verum tamen quia non s̄ in manu eorū bona sua consilium impiorū longēgit a me. Bona in manu habet qui dissipanda temporalia sub domino mentis premit. Quid est autē iniquorum consilium nisi terrenam gloriam querere. Sed uis iustus esse bonum incomparabiliter uidet & hic ad breue tempus sub flagello gemere quā cōne ultionis sub plura tolerare;

Quoties lucerna impiorum extinguitur. Qui enim gaudere de eternis non appetit. neque hic ubi solidari uult potest continuo letari iam quoties lucerna impiorum extinguitur;

Et super ueni & eis inundatio & dolores diuid & furoris sui. Inundatio im-
pius sup uenit cum dolorum fluctus ex aliqua aduersitate patiunt. Bene
au dicitur & dolores diuid & furoris sui. Quoniam eternos dolores impio
per retributionem seruat. Aliquando ei mte ecia teporali dolore transuerberat quia
5 q hic quoq. et illic peccat furoris sui sup impiu dolores diuidit. **E**t sic palee ueni & sic
faulla quam turbo dispergo. quia qui hic mente desiderio puer so solidauer.
ibi palee & faulla uidebunt quia eos ad eterna suplicia turbo rapiens asportat.

Ds seruabit filius illius dolorem patris. Quia in carne non nunquam filia
ex patris peccato perimuntur. Delicta au originali peccato ex paren-
tum nequitia in anima non tenentur. Et quia iniquorum oculos
culpa cludit sed in extremum poena aperit. recte sequitur;

Et cum dederit tunc sci & Nescit enim impius mala que fecit nisi cum
perisdem malis puniri iam ceperit in tormentis. unde sequitur;

Videbunt oculi eius interfectionem suam. & de furore omnipotentis
5 bibet. Quasi in hac uita positus culpam suam uidere uoluit & de om-
nipotentis post modum furore non biberet. Sed quia uero hic ocu-
los a respectu criminis abscondit. Illic declinare non ual & sen-
tentiam dampnationis. De cuius iniqui obduratione sequitur;

Quid enim ad eum pertinet & de domo sua post se. aut si numerus mensiu
9 eius dimidietur. Quia quamlibet in domo. quamlibet in uita percussione
sentiat. nequaquam curat dum modo que cogitauerit expleat.
Sed ne iam quisquam ultra quam debet & occulta di iudicia. hoc est
cur ds intantam cecitatem cadere rationem mentis humane
per miserit discutere presumat. recte sequitur;

Numquid dm quippiam docebit scientiam qui ex celsis iudicat
omnipotens ds angelorum merita discernens in eterna luce
sine lapsu permanere constituit alios sponte delapsos a sta-
tu suae celsitudinis in eterna dampnationis prostrauit.

Hobiscum igitur iniuste nihil agit qui & sublimiorem nobis natu-
ram iuste iudicabit. Iste moritur robustus et sanus diues & fe-
lix. viscera eius plena sunt adipe & medullis. ossa illius intrigantur.
A liis uero moritur in amaritudine anime sue absq; ullis opibus.

Ista cum ita sint. quis in ita in omnipotentis dissecet & discutiatur. cur
hoc ita ee permittit. Sed electis & reprobis uita quidem dispar est;
Carnis autem in morte corruptio dispar non est. Unde sequitur;

Et tamen simul in puluere dormient & uermes operient eos; Quid ergo
mirum si ^{ut aduersus} presentis seculi dissimiliter ad momentum cur-
runt. qui per corruptionem carnis similiter ad terram redeunt.

Sed hoc solum cogitari debuit. quia sicut iniqui letitia transit
ad poenam ita innocentis afflictio poena transit ad letitiam;

Certe noui cogitationes uas & sententias uas contra me iniquas. Dicitis
enim. ubi est domus principis & ubi taber nacula impiorum; Impium enim
crediderunt. quem aletis rebus temporaliter destructum uidebat;

Sed scilicet uis tanto eos alta consideratione diiudicat quanto inter
dampna que pertulerat infracta rectitudine stabat;

Interrogate que libet de uatoribus. & hec eadem illum intellegere cog-
nosceris. uator quippe dicitur qui presentem uitam uiam sibi & patriam attendit.

Quia in diem perditionis seruatur malus & ad diem furoris adducitur;

Igitur quia malus ad diem perditionis seruatur. & ad diem furoris ad-
ducitur hoc non nisi qui est uator intellegitur. quo quicor in presen-
tibus fixit. que iniquum sequantur sub pluita non deprehendit;

Quis arguit coram eo uas eius. Nunc scilicet iob ad omnium iniquorum caput an-
taxp'm conuertit dicens. Quis arguit coram eo uas eius; Quis enim nisi deus
cuius potestate electi hoc est enoch & elias ut ei resistere ualeant
fulcuntur. At au coram. quisquis enim presentie resistit coram eo uiam
eius arguet. cuius uires & conspiciat & contempnit; uel certe uiam.

arguere est prosperitatem cui susceus eternos subplitto interue-
niente sicut scriptum est. qm̄ dñs ihs̄ interfici & eum & ret

Et que fecit quis redd& ei. Quis nimirum nisi dñs quis solus illo perditio
homini qui fecit redd&. Dum potestatem ei tam ualidam per aduen-
tum suum eterna dampnatione contriuerit. De quo sequitur;

Ipse ad sepulchra ducitur. Iniquus ergo ad sepulchra ducetur quia in
prauorū cordib; recipietur. qm̄ solieū suscipiunt in quib; mortue ad anime reperiunt;

Et in congerie mortuorum uigilabit. Recte autē multitudo malorum conge-
ries mortuorū designatur. quia lata uia que ducit ad perditionem sa-
tanę. Itaque in congerie mortuorum uigilare est. in reproborum
cordibus malitię suę astutias exercere;

Dulcis fuit glareis cocyti. Sapientes huius seti cocytum fluumm eē
apud inferos putauer; Sed nos cognoscimus uoce beati iob. cociton
grece dictum. luctum infirmantium dici; Utique qui uiriliter agere
rennuunt. Glareas lapides illos fluminum appellare consueuimus
quos aqua defluens trahit; Qui lapides eos designant qui suis uoluptatibus
dediti quasi sēp a flumine ad ima trahunt. quia suis cotidie lapsib; ad luctū ten-
dunt ut in eternū p̄ lugeant. Dulcis autē ait. quia ad quanta uitiorū genera quos
lib& antiquus ofus per trahit. quasi tot suę dulcedinis potus p̄ pinat;

Bene autē dicit. Dulcis fuit glareis cocyti. q̄ amarus electos & suauis rēpbit;

Et post se omnem hominem trahit. & ante innumerabiles. Quia autē plus est
omnem hominem quā innumerabiles trahere. Cur prius d̄r quia omnem
trahit. & post augmento innumerabiles subiciuntur; Ratio namq; expe-
dit. ut prius qd̄ minus est. & postea qd̄ plus est in augmento diceret; Sed
sciendum qd̄ hoc loco plus fuit innumerabiles dixisse quā om̄s; Post se enī
omnem hominem trahit. quia in tribus annis & dimidio om̄s quos in stu-
dio uite carnalis inuenit iugo suę dominationis adstringit. Ante se
autē innumerabiles traxit. quia p̄ quinq; milia & adhuc amplius annos.

eorum curricula quamuis carnales om̄s trahere non potuit. Multo
men plures sunt intam longotempore hi quos antese innumerabiles
rapit. quāom̄s quas intam breui tēpore rapiendos inuenerit. Iunt
min̄ tulit cūom̄s tulerit. & nunc amplius diripit cum corda omniū n̄ uadit;

Quomodo igitur consolamini me frustra: cum responsio ur̄a repugna
re ostensa est ueritati. Amici beati iob cum consolari n̄ poterant
iniquē suis sermonibus ueritati contraibant. Cumq; hunc ypo
critam uel impiū dicerent. p̄ hoc qd̄ ipsi mentientes p̄petrabant culpā
augebant p̄culdubio poenā iusti uulnerib; afflicti. *Huc usq; beati iob. Incipit lib. xvi.*

Respondens eliphaz themanites dixit. Numquid dō comparari potest
homo etiam cū p̄fecte fuerit scientiæ; Incomparatione & enīdī scientiā n̄
ignorantia est. ex dī namque participatione sapimus. non comparatione
qui adhuc dī potentiam quasi defendendo subiunxit dicens;

Aut quidei prodest si iustus fueris. aut quidei confessi immaculata fue
rit uita tua. In omni quippe qd̄ bene agimus nos metipsos non auct̄m
inuocamus. sed adhuc eliphaz adiunxit qd̄ nullus ignorat dicens;

Numquid timens te arguē. & ueniē tecū in iudicium. quis hec uel dispi
ciens sentiat qd̄ dñs ex timore nos arguat. & ex metu contra suū iudiciū
p̄ponat. sed eliphaz qui odiosa intulit. statim adnoxia prupit dicens:

Et non propter malitiam tuā plurimam. & infinitas iniquitates tuas;
Iusti sunt iā casus culpe crescentis. ut lingua cum non restringitur.
nequaquā ubi ceciderit iaceat. sed semper ad deteriora descendat;
Iam nunc eliphaz uerba quomodo hereticis congruant demonstremus;

Abstulisti enim pignus fr̄m tuorū sine causa. Quasi sub hereticorū specie
ad eccl̄eam. per eliphaz dicatur; Abstulisti pignos fratrum tuorū id
ab his. qui ex nobis ad te ueniunt. inutiliter confessionē erroris exegis
ti. Siue heretici scām eccl̄am fratrum suorum pignū dicunt. hoc ē dona sc̄i sp̄s ab
stulisse. quia eos qui ad illā ueniunt dona spiritalia suspiciant amittere;